

"TKP'nin Sesi"

30.Ağustos 81

Pazar

Bu yayınlımızda şunları dinliyeceksiniz:

1. Yorum: Hangi 30 Ağustos ? /Cem./ Nec.
 2. 1 Eylül dünya barış günü /derleme/ Ays. N. ve D.
 3. Yazı: 1 Mayıs gösterileri ,Uluslararası Çalışma Örgütü
tarafından tanınan bir haktır /gönderildi/ N. ve D.
 4. Kürtçe yayınlımızı /Şerf./ Şerf.
-

"TKP'nin Sesi"

Yorum:

30.8.81 Cem.

Hangi 30 Ağustos ?

D.D. Bugün 30 Ağustos- zafer bayramı! Dışarıda, meydanlarda, stadlarda cuntayönetimi 30 Ağustos'u kutluyor. Boyalı basında alışılmış nakarat. Atatürke, şanlı Türk ordusuna düzülmüş sahte övgüler. "Bir türk, dünyaya bedeldir masalları!"

Cunta yönetimi ve tekelci basın elbirliğiyle halkımıza kendi tarihini unutturmaya çalışıyor. Kurtuluş savaşının emperyalizme karşı verildiğini, halkımızın, emperyalist çizme bu toprağı bir daha çiğnemesin, emperyalist sermaye bu ülkeyi bir daha haraca kesmesin diye, savaştığını tek satır söz etmiyorlar. Sovyetler Birliği'nin genç ve yoksul sosyalist ülkenin, bu savaşta silahla, altınla ve politik destekle halkımıza elini uzattığını halktan saklıyorlar.

Bugün 30 Ağustos- Dışarda cunta yönetimi zafer bayramını kutluyor. TRT mikrofonlarının önünde nutuklar atılıyor. Ötede, İstanbul da

Adana da, İzmir de, Koçların, Sabancıların, Yaşar'ların, Karamemetlerin ^{yeni} saraylarında kısıks gülüyorlar. İzmir de fuarda açılan NATO pavyonunda Amerikansabayları bugün daha da neşeliler. Birkaç gün sonra Eylül ün dördünde, kordonboyunda, NATO günü kutlanırken, orgeneral Sedat Güneral NATO nun Türkiye ye olan yararlarını anlatırken daha da neşelenecekler. Nötron bombasının yararlarından da söz etmeyi inşallah unutmaz diye düşünüyorlar.

Bugün 30 Ağustos- Dışarda cunta yönetimi Zafer bayramını kutluyor. ~~Kızgın güneşin altında memetçikler~~ ^(amagilik) bir oraya bir buraya ~~Ama onlar bu kez NATO'ya emirlerde emirler sokmuşlardır.~~ yürüyüp duruyorlar. Birkaç gün sonra Turgut Özal İMF ile yeni görüşmelere başlayacak. Hükümetin/İMF nin tüm isteklerini nasıl ^{ayrın} uyguladığını konusunda yeni raporlar verecek. Yeni borçlar için avuç açacak.

Cunta yönetimi ve tekerci basın elbirliğiyle bugün de ülkemizin emperyalizm tarafından sömürüldüğünü, her alanda emperyalizme bağımlı olduğumuzu, topraklarımızdaki NATO ve Amerikan

Üslerinin nükleer bir savaşta yokolmaya davetiye çıkardığını halktan gizliyorlar. Halkımızın ülkemizin başdüşmanıⁿⁱ, Amerikan emperyahizmini dost ilan ediyorlar. Ulusal çıkarları ayaklar altına alıyorlar.

Bugün 30 Ağustos-dışarda cunta yönetimi zafer bayramını kutluyor. 1969 da Amerikan 6. filosuna karşı alanlara çıkan, Amerikalı defol diye haykıran üniversiteli genç zindanda. Ulusal petrol yürüyüşünde ayakları patlayan genç kızın şimdi falakada ayakları patlıyor. NATO ya Hayır, Amerikan üsleri sökülmelidir mitinglerinde ³ barış-dostluk pankartım taşıyan işçi, Mamak'ta kan tükürüyor. Nötron bombasına ^{saat} hayır yürüyüşünde ilk sırada yürüyen sendikacı, ^{yi polis arıyor. Sakat olanlar} ~~kondisyonu~~ ^{keşideğini} ~~bulduğu~~ ^{keşideğini} yerde sıkı yönetim savcısının ^{keşideğini} ~~idam hükmünü~~ ^{keşideğini} ~~anında uygulamak için~~ ^{keşideğini} ~~arayan polis arıyor.~~ ^{keşideğini}

Bugün 30 Ağustos- cunta dışarda 30 Ağustos'u kutluyor. General ler tören uniformaları ile pozları veriyorlar muzaffer komutanlar. Bursa da dün işten çıkarılan ^{Reno} ~~Renault~~ işçisi, sosyal sigorta doktoru'nun

~~Ben~~ hasta kızına verdiği ilacın yüzde parasının yirmisini nereden bulacağım düşünüyör. Tekirdağ'da ayçiçeği üreticisi köylü, geçen yılı yarı aç yarı tok atlattık, bu yıl artık kurtuluş yok⁴ diyor. ~~Wirdü~~ Diyarbakır'ın köylerinde, yarın gene jandarmalar gelecek mi - Kürt köylüler bunu konuşuyorlar. İstanbul'da kunduracı ustası, dükkamı daha kaç gün ayakta tutabileceğini hesaplıyor.

Bugün 30 Ağustos D.D. Cunta niçin "afer bayramını kutluyor? Bu hakkı nereden alıyor? Atatürkçüyüz demek ulusal kurtuluş savaşına sahip çıkar görünmek için yetⁿⁱmiyor. Çünkü Cunta yönetimi Atatürk'ü de sansür ediyor. Onun emperyalizme, sömürgeciliğe karşı söylediği sözleriⁿⁱ inançlı, Türk Sovyet dostluğunun önemini ve değerini vurgulayan konuşmalarını, sansür ediyor. Böylece Kendiⁿⁱnin kemalizmin anti-emperyalist içeriğini nasıl boşalttığını halktan gizlemek istiyor.

Bugün 30 Ağustos-Halk 30 Ağustos'u kutluyor. İşçiler memurlar
aydınlar, gençler yurtsever subaylar 30 Ağustos'u kutluyor. İnd içiyor
lar: "Tıpkı ulusal kurtuluş savaşında olduğu gibi, şimdi de gene,
birleşeceğiz, yurdumuzda" Amerikan doları^{rin}den, atom füzesinden^{lerini}
sürüp çıkacağız" diyorlar. "Bu toprakların yazgısını biz saptayacağız,
ekonominin emperyalist tekellere ve işbirlikçilerine arpalık,
toprakların^{mızın} Pentagon füzelerine üs, olmasına son vereceğiz,"^{Ordu}nın
diyorlar. "Ordu^{ya} NATO nun bekçisi olmaktan kurtaracağız" diyorlar.
Komünistler bu seslere kulak veriyor, ulusal^g bağımsızlık ve barış
için savaşan herkesi destekliyorlar. TKP, ta baştan ulusal kurtuluş
için verilen her savaşımın içinde yer aldı. Partimiz 1920'de ulusal
kurtuluş savaşında doğdu. Bu savaşta nice komünist emperyalizme larşı
kursun sığıttı, işçiyi köylüyü düşmana karşı örgütledi. ^{Nice yoldaşımız} Savaş boyların-
da şehit düştü. 60 yıl sonra bugün, emperyalizme karşı savaş sürüyor.
Komünistler, tüm ilerici yurtseverlerle birlikte 30 Ağustos'u ^{bu}
savaşımı daha da güçlendirerek kutluyorlar. 30 Ağustos zafer bayramımız kutlu olsun D.D.

12
"TKP'nin Sesi"

30.8.1981 (Gönderildi)

Yazı:

1 Mayıs gösterileri / uluslararası çalışma

örgütü tarafından tanınan bir haktır

Nr 1

Bir yanda 945 sayfalık bir iddianame.Faşist MHP davasının iddianamesi.Pekçok yönüyle terörizmin kaynağı daha bir belirginlikle gün ışığına çıkıyor.Komünizmle savaş kisvesi altında MHP ve yan örgütlerinin faşist bir rejim kurmak için eyleme geçtikleri,yüzlerce insanın kanına girdikleri sergileniyor.Elebaşı Türkeş dahil 220 faşistin idamı isteniyor.Bunların eli kanlı caniler oldukları gün gibi açık.Öte yanda,25 Haziran'da yapılan bir basın toplantısı açıklaması.Açıklamanın sahibi savcı bozması Süleyman Takkeci,Takkeci bir yılda iddianamesini hazırlayamadı.Terörizm somut bir konu.DİSK'i terörizme bağlatmak için somut kanıt gerek.O da yok..Çünkü DİSK her ^{zaman} fırsatta terörizme karşı olduğunu kanıtlamış bir örgüt.MHP davası iddianamesinin

şomutluğu karşısında hiddete kapılan Takkeci, tıpkı kuyruğuna basılan mahluk örneği, Ne yapsın? Ordu içindeki ve dışındaki en gerici çevrelerden aldığı destekle yasaların kendine çizdiği sınırları da hiçe sayarak bir basın açıklaması yapmaktan başka bir yol bulamadı. Hala bitirmediği iddianamesinin temelini oluşturacağı sanılan bu açıklamada Takkeci, Genel yas, 20 Mart faşizme ihtar, 30 Nisan 1980, 1 Mayıs eylemlerini, demokratik hak ve özgürlükler için yürüyüşleri suç göstererek 52 DİSK yöneticisinin idamını istedi. Bir yanda insanların kanına girdikleri, demokratik hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmak istedikleri için idamı istenenler var. Her türlü prosedüre uygun olarak hazırlanmış ve başlamış bir dava var. Öte yanda insanların kanına girenlere, demokratik hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmak isteyenlere karşı savaşım verdikleri için idamı istenenler var. Savcı bozması başına buyruk, prosedür filan dinlemiyor, iddianame bile yok ortada. Takkeci ve arkasında-

kiler öylesine azılı gericiler ki, en doğal sendikal hak ve özgürlüklerin kullanılmasını bile idam gerekçesi olarak görüyorlar. Takkeci diğer temelsiz gerekçelerinin yanı sıra, 1 Mayıs yürüyüşlerini, 1 Mayıs'ın İstanbul'da yasaklanmasına karşı 30 Nisan 1980 eylemini, Taksim alanının 1 Mayıs alanı olarak adlandırılmasını da idamı gereken eylemler olarak sıralıyor.

Den — 1 Mayıs'lara kimlerin saldırdıkları anımsanırsa, Takkeci'nin hangi saflarda yer aldığı iyice anlaşılır. Öte yandan, 1 Mayıs'ın bahar ve çiçek bayramı olarak dahi cunta tarafından takvimlerden kaldırılması, bunların değirmenine su taşımıştır. 1 Mayıs gösterilerinin sendikal bir hak olduğu konusunda bugün hiçbir kuşku yoktur. Dünyadaki hemen hemen tüm ülkelerin hükümet, işçi ve işveren temsilcilerinin biraraya gelerek oluşturmuş oldukları Uluslararası Çalışma Örgütü'nün kararları bu gerçeği tartışmasız bir biçimde vurgulamıştır. Hem de Türkiye ile

ilgili olarak.Türkiye'de 1979 ve 1980 1 Mayıslarının kutlanmasını engellemek için yapılan baskılar karşısında Dünya Sendikalar Federasyonu ve Dünya İş Konfederasyonu,Türk Hükümetini Uluslararası Çalışma Örgütü'ne birçok kez şikayet ettiler.Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Sendikal Özgürlük Komitesi,konuyu Kasım 1979;4-7 Mart 1980 ve 18-21 Kasım 1980/^{tarihli} oturumlarında olmak üzere ,Türk hükümetinin yanıtlarını da dikkate alarak üç kez inceledi.Sendikal Özgürlük Komitesi'nin 197 ^{numaralı} ~~197~~ raporunda " 1 Mayıs nedeniyle açık hava toplantıları ve yürüyüşler örgütlenme hakkı,sendikal hakların önemli bir yanını oluşturur."deniyor, 199 numaralı raporda ise,Sendikal Özgürlük Komitesi'nin isteği üzerine Uluslararası Çalışma Örgütü yönetim kurulunun "1 Mayıs'ın kutlanması sırasında toplantı ve gösteri yapma hakkına ilişkin bazı ilkeler üzerine"Türk hükümetinin dikkatini çektiği belirtiliyor.İstanbul'da yasaklanan 1 Mayıs gösterisinin bir başka ilde yapılması

İçin çaba ~~gösteren~~ harcadığını bildiren hükümetin yanıtı^{nı}/ise Komite şöyle değerlendiriyor."Komite sendikal hakların önemli bir yanını oluşturan 1 Mayıs'da toplantı yapma hakkını kullanma özlemindeki sendika üyelerinin önüne bu çözümün çıkarabileceği pratik güçlükleri not eder."Yani,1 Mayıs gösterisinin İstanbul'da yasaklanması haklı bulunmamıştır.Komite devamla,benzer yeni durumlar ortaya çıktığında hükümetin, 1 Mayıs'da gösteri yapma hakkını gerektiği gibi kullanılmasına izin vermeye davet ediyor.

120

Bilindiği gibi benzer yeni bir durum 5 ay sonra 1 Mayıs 1980 kutlamasıyla ilgili olarak ortaya çıkmıştır. Yasaklamalar ve tutuklamalar karşısında Dünya Sendikalar Federasyonu ve Dünya İş Konfederasyonu Mayıs'ın ilk günlerinde Uluslararası Çalışma Örgütü'ne başvurmuş, Sendikal Özgürlük Komitesi durumu yeniden ele alarak 24 no.lu raporunda dile getirdiği şu sonuçlara varmıştır. "Eldeki bilgilerden İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından 1 Mayıs kutlamalarının yasaklandığı anlaşılmaktadır. Komite önce birçok kez belirttiği gibi 1 Mayıs nedeniyle açık hava toplantıları ve yürüyüşler düzenleme hakkının sendikal hakların önemli bir yanını oluşturduğunu anımsatır. Öte yandan sendikal nitelikte de olsa, toplantı ya da gösterilerin kamugüvenliğini ve huzurunu tehlikeye sokabileceğini belirlemek ve buna bağlı olarak tehlikeyi uzaklaştırmak için gerekli önlemleri almak, düzeni sağlamaktan sorumlu olan hükümete düşer." Komite

devamla Mersin'de bir gösterinin yapılmış olmasına karşın birçok ilde protesto yürüyüşlerinin bastırıldığını saptamakta ve 1 Mayıs'ın yasaklanmasını protesto niteliğindeki eylemlere ilişkin olarak şu görüşü ~~özetlemektedir~~ belirlemektedir. "Grev hakkının genellikle çıkarlarını korumak için işçilerin ve örgütlerinin elindeki başlıca araç olarak tanındığını Komite hükümete anımsatmak ister." Görüldüğü gibi Uluslararası Çalışma Örgütü'nün belgeleri 1 Mayıs konusunda açıktır. 1 Mayıs'ta gösteri düzenleme hakkı evrensel olarak tanınmış bir sendikal haktır. Bu nedenle 1 Mayıs yasaklamaları sendikal bir hakkın çiğnenmesi anlamına gelir. Öte yandan Uluslararası Çalışma Örgütü Komitesi'nin yasaklamaları protesto amacıyla yapılan eylemleri yani 30 Nisan 1980 eylemini doğal grev hakkının kullanılması olarak değerlendirmiştir. Takkeci sendikal hak ve özgürlükleri sayısız baskı ve yıldırma altında korumaya çalışmaktan başka hiç bir suçları olmayan DİSK yöneticilerinin idamını istiyor. Faşistlerin bugün yapamadığını o yapmaya çalışıyor. Takkeci dünyaya meydan okuyor.

Eline geçirirse Uluslararası Çalışma Örgütü genel müdürü Fransis Blansard'ı da, Sendikal Özgürlük Komitesi başkanı Roberto Ago'yu da ipe çeker. Türk hükümetleri, işveren örgütleri Uluslararası Çalışma Örgütü'nün üyeleridir. Onlar bir yana Uluslararası Çalışma Örgütü'nde işçilerimizi Türk-İş temsil etmektedir.

Alıntılar verdiğimiz raporlar, belgeler Türk-İş genel merkezindeki dosyaların arasındadır. Doğal olarak her üye Uluslararası Çalışma Örgütü'nün kararlarına ve tavsiyelerine uymak zorundadır. Türk-İş yöneticilerinin gözleri istediklerini görmekte, istemediklerini görmemektedir. 1 Mayıs'ın, dünya işçilerinin uluslararası savaşım ve dayanışma günü olarak anlamı bir yana, bugü nü cunta tarafından Türkiye işçi sınıfının elinden bir tatil günü olarak dahi alınması, bir başka deyişle toplumsal bir hakkın geri alınması ve bir iş gününün işverenlere bedavadan verilerek sömürünün arttırılması karşısında Türk-İş yönetiminin

-9-

kılını bile kıpırdatmamış olması, işçilerin gözünden kaçmamıştır.

Denizciler 1980'de bir ara Türk-İş olarak 1 Mayıs'ları da kutlayabiliriz dediğinde belki Uluslararası Çalışma Örgütü'nün bu belgelerinden ^{de}esinlenmişti. Ama anlaşılan bunlar, özellikle 12 Eylül'den sonra iyice tozlu raflara kaldırıldı.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Kürtçe

HEZA ÇUYÎNE BİGÜHİRÎNE !

Ji 12 Kewçerînê heyya niga nêzîkî salekî derbasbû. Lê çî heye li Kurdistana Tirkîyayê, tiştêk zêde negûhirî. Dîsa gund têne derevekirin. Gûndî li ^{rolana} ~~nav~~ gund têne berefikirin. Qendirme dibêjin "em çek digerin" û ser gûndîyan teda û rêncên nemirovatî pêktînin. Bin navê "ke-te hevexistinê" mirov bê pîrs, bê daraz têne kûştin. Dîsa mirovê pêşverû-welatparêz têne nazkirin, bêsemed têne girtin, ji teda û rêncê têne derbaskirin. Jin/^{an} ~~ciyê~~ mîrên ~~van tînxgixix~~, hildidine biçewan, jin gerew têne girtin. Nemaze Li Anatolîya Rojhilatabakûr zordestî giran tir têtê domandin. Zordestîyên nemirovatî kû li Kurdiststanê pêktê, di lebatên çap û weşemê da cî nagre. TRT û weşema biboyax, berîya 12 Kewçerînê bûyera terore, ên herî piçûk mezin dikir û rojekê pêya nedikir. ^{ev} Lê niga ^{ev} pêkanên nemirovatî x ji gel vedişêrin.

Hova hinek rastî~~xîn~~ ku hundurê hefteyên davîn li Kurdistanê pêk-
tê.

Li Qerecedaxa Dîyarbekirê qereqol hat damezirandin. Gûndên dora
vî têne dereve kirin. Serê hîva Pûşperê gûndê Yaranqoz bin ~~xxxê~~ hic-
cetê çek gerîne hat derevekirin. Gûndî gotin^{me} çekên xwe hê berê tes-
lîm kir. Lê ew ser^{eyên} gund ber çewên gûndîyan da, razandine bin tedar-
yê. Lê Çınara Gûndê Qerecedax'ê cendirmeyên Komando ~~gaxên~~ kincên nefar
me xwekirin û ^{pîrekan} ~~jînxîx xavxînxîx~~ rakirine ^{ser} çîyan. Xeber şandine gûnd ^{Gotin} "Yê
ku çek-tifing bîne dikare jina xwe bihere". Gûndî dîveyah man bona ji-
nên xwe destê cendirman xilasbikin, deyndarbûn çek-tifing kirin. Yê ku
pêkneanî çek-tifing bikirin û bidine cendirman ketine bin tedayê. Ji-
nên van waxtekî dirêj gerew man.

Dîsa serê hîva Pûşperê Qadîkoy'a ^{gûndê} Dîyarbekir'ê hat derevekirin.
Gûndî gotin li gûnd çek tunne. Lê kes gûhdariya gûndîyan nekir. Cen-

dirme gotin: "Çekên we tunnebe bikin û bînin teslim bikin. Emê heftîyek paşê dîsa warin" Ser vî gefê, gündî tîrsa çûn çek kirin û teslîmê cendirman kirin. Yê kû çek ^{nêcarin} ~~pedîtine~~ dîsa ketine bin rêncên nemiro vatî.

Paşîya hîva Pûşperê hemû qezayên Diyarbekirê hat derevekirin. Malqehve, dibistan, misgeft, tev hat serêbin-kirin. Gel hemû hat hincirandin. Xwendevan û momistali gereqolên dibistanan hatine damezirandin. ketine bin rêncê. Li Silivân ^{birek miravên} ~~ge~~ ku dixwendegehê da rênc dîtine rojan helak man. Birek zabîten van ~~derxan~~ ^{zordayînan} rêdibin bi aîayên axan wek Kepoxlî û Ensarîoxlî yên AP'ye pêvendîyên nêzîk didomînin. Aîayên ^{endamê} ~~axan~~ xarin pêşkeşî van ^{zabitan} ~~dikin~~.

Li Mêrdînê Valî ~~qax~~ Kûrdî mijûl bûyîne qedexekir. Komandoyên ku li Mazîdaê hatine cîkirin, dereveyên wanderan pêktînin. Li Baxçecîka

Mazîtaxê komandoyek cendirme pîrekek gûndî herimand. Bi zordestîya serleşkerên rêbirina leşkerî, Nexweşxana Dewletê ya Diyarbekirê rapor neda ev ^{pirêta} ~~jinika~~ gûndî. Rêbirina leşkerî xebitî ser vî bûyerê bigre.

Li Sêert û qezayên wî jî ev zordestî didome. Li gûndan û qezan qereqolên nû tîx damezirandin. Qereqolên hene tîx mezinkirin. Li Ero-hê koçer ^X jî ji dereve yan xilasnebûn. Ji lêdan û rêncên cendirman Koçerê serê mir. Gelek ^{Koçer} ~~van~~ giran birîndar bûn.

Beramberê van hemûyan Gelê Kurd, ji bahatîya jîyînê, ji tunnebûnê, ji bêşuxilîyê jî para xwe distîne.

Generalên ^{ku} ~~wergerandina~~ 12 Kewçerînê pêkanîn, digotin " em navbera hev welatîyên xwe cûdatî nabînin." Lê ça kû tê dîtin Ser gelê Kurd zordestî zêdebû, cûdatî hê jî mezin bû. Tu daxwezek gelê Kurd nehat ^{peyda kirin} ~~peyda kirin~~. Ev geşbûyîn tev nîşankir, hêzên paşwerûyên karbidest ni-

karin bersivên daxwezên demokratîk netewî ên gelê Kurd peydabikin. Ewana
bona gelê Kurd ~~hînînxhînînx~~ ancax dikarin tunebûnê, zordestîyê, paşmayînê
peydabikin. Hêza kû çûyîna han bigûhirîne hevalîya seryê gelê Kurd û he
mû kedkirên Tirkîyayê ye. Hêza çûyînê bigûhirîne komên ~~xwîş~~ gelêye.
Daxwezê ^{ku} ev kom xweyî dernekevin ^{îxtimale peydakirina wî tunneye.} ~~xxxê zakeve dest.~~ Em Komünîst, Sosya-
lîst, Welatparêzê Kurd, demokrat,; gere em hemî bi zanîyarîya rastîya
han gavên kesdar bavêjin. Em hemû giringîya yekîtiyê dizanin, gora wî
gere em qutut hildin.

15
4 Ar 3
18

"TKP'nin Sesi"

/derleme/

30.8.81. Hyse

Nec.

1 Eylül Dünya barış günü. Faşist Hitler ikinci dünya savaşını 42 yıl önce bugün başlatmıştı. Dünya barış güçleri bu günü yığın-sal eylemlerle, aktif bir şekilde karşılamaya hazırlanıyorlar. Emperyalizmin tırmandırdığı silahlanma yarışı ve politik gerginlik, ABD Başkanı Reagan'ın nötron bombasının seri üretimine geçilmesi kararı ile daha da keskinleşti. Dünyanın bir nükleer savaşta kav-rulması işten ~~x~~ bile değil. Yaşam tehlike ^{de}dir. İnsan ve halkların en temel hakkı olan barış içinde yaşama hakkı tehlikeydedir. Dün-ya gericiliğinin, uluslararası gerginliği kontrol edilemez boyut-lara ulaştırmayı göze aldığı bugünlerde barış güçleri Dünya barış gününü, nötron bombasına, Avrupa'ya yerleştirecek yeni nükleer silahlara ve savaş tehlikesine karşı bir eylem günü yapacaktır.

D.D geçtiğimiz yıl sofyada toplanan

Dünya halkları parlamentosunun barış çağırısında şöyle deniyor:

Den. - "Savaş kaçınılmaz değildir. Barış korunabilir ve güçlendirilebilir.

Hiç bir ülke, hiç bir halk, hiçbir parti veya örgüt bunu yalnız, tek başına gerçekleştiremez. Biz, dünya barışına karşı işlenen suçları, komploları sadece birlik^{te} savaş vererek alt edebiliriz. Başka bir seçenek yoktur. Halkların barış istiyen sesi, yığın eylemleri, parlamentolara ve hükümetlere verilen dilekçeler, bildiriler, ulusal ve uluslararası alanda dayanışmalar olmadan nasıl yankısını bulabilir!"

xxx

Nec. İnsanlar sizi çağırıyorum:

kitaplar, ağaçlar ve balıklar için,
buğday tanesi, prinç tanesi ve güneşli sokaklar için,
üzüm karası saçlar, saman sarısı saçlar ve çocuklar için.

xxx

Dünyada tırmanan silahlanma ve politik gerginlik, Reagan'ın nötron bombasının seri üretimine geçilmesi kararı ile doruk noktaya ulaştı. Dünyanın bir nükleer savaşta kavrulması isten değil. Yaşam tehlikeydedir. İnsanın ve halkların en temel hakkı barış içinde yaşama hakkı tehlikeydedir.

Den. Dünya barış güçleri alarm halinde. Barış cephesinin sınırlarını genişletmek için tüm dünyada bir seferberlik var. Yürüyüşler, gösteriler, toplantılar, altına atılan imzaları milyonları bulan bildiri-ler. Ve tartışmalar, nötronun ne olduğu, neler yapabileceği, teknik özelliklerinden, politik görüşlere dek süren tartışmalar...

Dünyada nötronun üretilip depolanması kararına karşı tepkiler, Türkiye barış severlerinin (de) tepkileri katıldı. ^{Nec} TMMOB'ye bağlı Fizik Mühendisleri Odası Başkanı Mustafa Gülenç, Nötron^{bombasının} yapımına karşı çıkarak, "Bu bomba yalnız insanları öldürmekle kalmıyor, doğayı, çevreyi de kavuruyor" dedi.

Den. Gazeteler büyük başlıklarla ~~alayxxx~~ haberi verdi. "Reagan çıldırdı", "Reagan nötronun üretilmesini emretti! Köşe yazarları sütunlarında konuyu uzun uzun ele aldılar. Nötrona karşı birçok ses çıktı. Ve akla-kara ayrıldı. Yaşamı ve ölümü savunanlar, ülkelerinin çıkarlarını ve bağımsızlığı savunanlarla, ülkelerini NATO'ya, emperyalizme peşkeş çekenler ^{bir kere daha ortaya çıktı.}

Nec. ~~XXXXXX~~ Soysal Milliyet yazarı Mümtaz Soysal şöyle diyor: "İçinde biraz insanlık kalmış bir kişinin nötron bombasının gerisindeki felsefeyi benimsemesi güçtür." "Öldürdüklerinin dışında" diyor Soysal. "Bir çok canlıyı ömür boyu türlü sakatlıklara mahkûm ediyor. Hiroşima'dan sonra kanserden ölen binlerce insan gibi. Nagasaki'den sonra acayip vücutla, toplu ^{igme} büyüklüğündeki kafalarla, çarpık kol ve bacaklarla doğan binlerce bebek gibi. Nötron bombasının gerisinde böyle bir tiksindirici felsefe yatıyor. "Can gidecek, yonga size kalacak" kapitalist sistemin gerisindeki felsefeyi silaha dönüştürmenin bundan daha korkunç, iğrenç bir yolu bulunamazdı."

^{bizdeki papazları :}

Den. İşte bu korkunç, tiksindirici felsefenin ideologları Tercüman'da Nazlı Ilıcak. "Bu bir ışın" diyor, neolucak, hani televizyon filimlerinde görürüz. Etraf ı tahrib etmeden insanları birbir yere yıkıyor". "Herkesi bir nötron telaşı almış, büyük vahşet, insanlar ölecek, binalar ayakta kalacakmış, ^{Adından anlıyor:} Reagan çıldırmış! "Sovyetler" diyor; "Sovyetleri unutmayın. "Nükleer silahlara baş vurmada yapılacak bir savaşta Rusya'nın tank üstünlüğüne güvenerek Avrupa içinde ilerlemesine ^{nasıl} engel olunacaktır.?" ~~"Nötron nükleer savaş tahrir edecek tehlikeli bir silah gibi görünler 'kırmızı olmak ölmekten iyidir' diyor. Nükleer bir savaş çıkabilir. Kırmızı oluncaya ölün daha iyi. Açıkça bunu söylüyor Ilıcak.~~

~~Tercüman'da Soysal Milliyet'teki köşesinde~~

Nec. "İnsanlar ~~hiçxxxixixix~~ maddeye Soysalın sözünü ettiği felsefenin en ateşli savunucusu, Nötronun ülkemizdeki "baş bayiliği" görevini üstlenmeye hevesli, Sezai Orkunt. Pazarlamasını şöyle yapıyor. "...o silaha sahip olmayan üyeler, kul-

lanmak mecburiyetinde kalırsa onu alıp almamakta muhtardır. ^{bu} Bu gibi konulara ~~x~~ ilgi duyan Türk kamuoyu silah konusunda duygusallığın yeri olmadığını, milli savunma için uygun ne ise onun yapılması gerektiğini, hele hele hümanist ~~g~~örtüler içinde hümanizmin katledildiğini bilmelidirler."

"Milli savunma için ne uygunsa": Nötron'un topraklarımıza ^(ne derece uygun olduğunu) un ileri sürdükleri ife) Sezai Orkunt' Amerika'nın saldırgan planlarının ince çizgilerde ^{okunduğunda} çakışma ^{diğer} Cumhuriyet Gazetesi yazarı Yalçın Doğan'ın yazısı ^{nasıl} söyle yazıyor Doğan. "Reagan'ın yapımına emir verdiği nötron bombası Körfez politikasında ikinci perdeyi oluşturuyor." Nötron, ~~diğer~~ Yalçın Doğan, kısa menzilli ve tanklara karşı bir silah olma niteliğindedir. ^{Bosna} ABD Körfezi Sovyetler'e karşı savunmak için "Çevik kuvvetler" birliğini ortadoğuya yerleştirmek istedi. Şimdi sıra Nötron'da. Çünkü Amerikanın hesabına göre "Sovyetler körfeze ancak tanklarla inebilirler. Bu tankların körfeze inerek petrolü denetlemelerini engellemek açısından ^{Yalçın Doğan söyle devam ediyor :} "Çevik kuvvetler Birliği" Ortadoğuyu korumasının insan ve personel gücünü oluştururken, Nötron bombası aynı politikanın silah gücünü oluşturuyor. Bunun kullanımı Sovyetlere karşı olduğundan bir yerlere yerleştirilmesi zorunluluğu kendiliğinden anlaşılır. Kısa menzilli olduğu ve yakın mesafelerden atılması gerektiğinden ^{ve} Körfezin hem de Sovyetler'in burnunun dibinde bulunduğundan Nötronun yerleştirilmesi Türkiye'yi de ister istemez ilgi alanına itiyor."

^{Dem} Uğur Mumcu: "bu bombayı bizde bahçesine yerleştirmek isteyenler var!" ^{diğer} "Reagan amcamız" diyor Mumcu "Nötron bombasını Amerikan topraklarında yaparken biraz sıkıntı çekiyor galiba. Öyle ya nasıl olsa bombayı buralarda kullanacağına göre, o kadar uzakta çalışmak biraz güç değil mi?" ...hem bazılarımız bu nötron bombasını çok seviyorlar, bu dostların geniş yalıları, bu yalıların elverişli bahçeleri var.

^{Nee} Siir

Bu zırhlıları bu orduları tanırım,
benim de sularıma girdiler,
benim de toprağıma asker çıkardılar geceleyin
Kanıma susamıştılar.

Çalmak istiyorlardı gözlerimin nurunu

hünerimi ellerimin!

Den. "Milliyet" yazarı Refik Erduran: "En sevdiğiniz insanın yüzünü/gözünüzün önüne getirin. Sonra, o sevgili görüntünün bir kibrit çöpü gibi kavrulup kararırverdiğini düşünün" diye haykırıyor.

Nec. Siir

Bir kız vardı japonya'da

~~ışık~~ ufacık tefecik bir kız,

Bir bulut vardı dünya'da ~~ışık~~

işi öldürmekti yalnız

Bu bulut bu kızcağızın

öldürdü nineciğini

külünü göle savurdu.

sonrada kızın kendini.

Ve doymadı ve doymadı,

yeni yeni kurbanlar arıyor.

Atom, ölümüdür adı,

karanlıkta bağırıyor.

Büyük bir ^{bir} ~~çok~~ kuralım,

canavarı susuturalım

savaş çengine gidelim

canavarı yok edelim.

Den. -- Teoman Erel soruyor: "bu önemli sorunun cevabı yeterince verilmiş midir?" İnsanlara bunu anlatmanın önemine değindikten sonra, "Çare" ⁿⁱⁿ ~~nöt-~~ron ^{Nötron} ~~diyor.~~ Zorlukların çok, gerginliklerin fazla olduğu bir dünyada "çare" diye gösteriliyor. Binlerce tank yapmaya göre daha ucuz, ötekilerinden temiz. Daha ucuz, daha hafif, ama daha öldürücü!" diye ~~diyor.~~

Örsan Öymen, "başta Bonn olmak üzere" Avrupa ^{niye} ~~homurdanmaya~~ başladığını öne çıkarıyor. "Reagan Avrupayı yatıştırmaya çalışıyor. 'Bu insan temizliği tozunun şimdi Avrupa'ya yerleştirilmesi söz konusu olmadığını söy-

Nötron bombasını bir yüz karası olarak nitelleyen

lıyor. Üretime geçerken size danışmadan karar verdik. Çünkü Nötron bombası Amerikanın işidir, biz kullanacağız diyor. Ama Alman Sosyal Demokrat Partisi başkan ~~xxxx~~ yardımcısı Wisnevski de soruyor.

Nee - "Soyet tanklarına karşı kullanılacakmış ve Avrupa'ya yerleştirimyecekmiş. Acaba Sovyet tankları okyanus altından geçerek Amerika'ya kadar uzanan niteliklere mi sahip".

am - Wisnevski'nin bu sorusunu Çetin Altan'ın yazısına aldığı görüş yanıtıyor. ~~Bombanın yapımına karşı olanlarca Amerikan stratejisine~~

Nee ~~"Bombanın yapımına karşı olanlarca, bu karar Amerikan stratejine Avrupa'nın rehin alınması" diye niteleniyor.~~ ve ekliyor: "Uzaktan görüldüğü kadarıyla Sayın Reagan'ın ortaya koyduğu tavır şu: Sovyetlere karşı olanların benden yana olmaya ~~elli~~ mahkumdur. Amerika'nın en üstün güç olduğunu kanıtlamaya dönük yeni girişimleri, canları istese de istemese de benimsemek. ~~Ve~~ Amerikan stratejisinden başka bir strateji geliştirmekte seçeneksizdirler."

am ~~Çetin Altan, "Bütün dünyaya karşı olanlarca bu kararın alınması Çetin Altan'ın dediklerinde hiçbir değişiklik Barış ve bağımsızlık için savaşımın emperyalizme karşı savaşımından ayrılmıyacağıdır."~~

am - Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi 21 Ağustos tarihli bildirisinde ~~bu~~ şöyle diyor: "TKP barış ve yumuşamadan, silahsızlanmadan yana her çıkışa büyük değer biçiyor. Bu yolda her çabayı sonuna kadar destekliyor. Barış ancak bu uğurda savaşım ile korunabilir. Tehlike ancak savaşım ile, ABD emperyalistlerinin dayatmalarına karşı çıkan herkesin, tüm ulusal, demokratik güçlerin ortak savaşımıyla geri püskürtülebilir. TKP nükleer bir savaştan yok olmak istemeyen herkesi ölüme karşı yaşını seçen her yurttaşı barış için çabaları birleştirmeye, omuz omuza savaşıma çağırıyor."

am ~~Yaşamamış günlerimiz yok olmasın çocukların avuçlarıyla birlikte. Boşluğun karanlığına çıkmasın nefatif resimcikler, yeter ki etmek ve hürriyet yolunda dövüşebilmek için~~

am ~~yaşayabilelim.~~
1 Eylül dünya barış gününde nötron bombasına karşı savaşımla mücadele!
Nötron bombasına hayır!
Sünni davet
"Nazım'ın "geleneklerimiz" şiirini dinleyin"
feneri

barış savaşımının önemi belirtilmeli,
barıştan yana olan herkesi ortak savaşıma çağırıyor.